

TANTÁRGYI TEMATIKA

Jogi alaptan

2021/2022. I. félév

Tantárgy neve: Jogi alaptan	Tantárgy Neptun kódja: Nappali tagozat: AJJOE811JFN1 Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vinnai Edina egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Gedeon Magdolna egyetemi docens	
Javasolt félév: 1. félév – őszi	Előfeltétel: -
Óraszám: 2 óra/hét	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2 kredit	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy oktatásának feladata, hogy megismertessen a jog intézményrendszerének és az annak bázisát képező állami-politikai intézményrendszernek az alapvető szerkezetével és működésével, legfontosabb fogalmaival. Feladatát a legalapvetőbb összefüggések és ismeretek megalapozásában látja, mellyel bevezetést nyújt a jogi-igazgatási jelenségek elmélyültebb megismeréséhez is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T3 <i>képesség:</i> K1, K2, K23 <i>attitűd:</i> A5 <i>autonómia és felelősség:</i> F1</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás: hétfő 12.00, XIX.</p> <p>1. 2021. szeptember 6. A jogszabály: Jogi norma; Jogszabály; A jogszabályok szerkezete; A jogszabályok tipológiája; A jogszabályok rendszerezése; A jogszabályok érvényessége és hatálya</p> <p>2. 2021. szeptember 13. A jogrendszer: A jog rendszerszerűsége; A jogági tagozódás; A jogszabályi hierarchia; A jogrendszer egységének biztosítása; A joghézag problémája</p> <p>3. 2021. szeptember 20. A jogcsalád: A jogrendszerek sokfélesége és összehasonlítása; A »common law« jogcsalád keletkezése és sajátos jegyei; A római-germán jogcsalád keletkezése és sajátos jegyei; Egyéb jogrendszerek; A szocialista jog; Az iszlám jog</p> <p>4. 2021. szeptember 27. A jogképződés: A jogforrás fogalma és fajtái; A jogalkotói jog; A jogalkotás menete; A bírói jog; A szokásjog</p> <p>5. 2021. október 4. A jogérvényesülés: Érvényesség, érvényesülés, hatásosság; A jogkövetés; Jogtudat és jogismeret</p> <p>6. 2021. október 11. A jog megkerülése; A jogalkalmazás; A jogi eljárás; A jogértelmezés; Laikusok részvétele a bíraskodásban</p> <p>7. 2021. október 18. Zárthelyi dolgozat (önkéntes)</p> <p>8. 2021. október 25. A jogviszony és a felelősség: A jogviszonyok szerkezete és fajtái; A jogviszony elemei; A jogi tények; A felelősség fogalma; A felelősség fajtái; A jogi felelősség; A felelősségi formák</p> <p>9. 2021. november 1. Oktatási szünet</p> <p>10. 2021. november 8. A modern állam: Az abszolutista állam jegyei: szuverenitás, hadsereg, bürokrácia, fiskalitás; Az abszolutista állam jegyei: laicizáció, diplomácia, gyarmatosítás, jogrendszer. A polgári állam kialakulása; az alkotmányosság; A polgári állam: törvényesség, intézményesültség, demokratizmus.</p>	

11. 2021. november 15. A jóléti állam; A totális állam. Az államszervezet: A hatalommegosztás; A törvényhozás; A végrehajtás; A bírászkodás; A szervezet

12. 2021. november 22. Államtipológia: Államtipológia – államtípus; Az államforma; Az alkotmányforma; A kormányforma. Az államok politikai rendszer szerinti osztályozása: centralista rendszerek – pluralista rendszerek

13. 2021. november 29. Európa: Európa kialakulása; Európa régiói; Az Európai Unió formálódása; Az Európai Unió intézményei és jogforrásai

14. 2021. december 6. Elővizsga

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Önkéntes zárthelyi dolgozat a tananyag első feléből, ami a ZH-ig az előadáson elhangzott.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Teljesítés módja: szóbeli vagy írásbeli kollokvium ötfokozatú értékeléssel.

A sikeres félévközi önkéntes ZH kiváltja a kollokvium első felének számonkérését. A ZH és a kollokvium eredményének átlaga adja a végleges érdemjegyet.

Teljesítés értékelése: az ötfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki:

Jeles (5): 88–100 %

Jó (4): 75–87 %

Közepes (3): 63–74 %

Elégséges (2): 51–62 %

Elégtelen (1): 0–50 %

Kötelező irodalom:

1. Szabó Miklós: *Jogi alapfogalmak*. Miskolc: Bíbor, 2012. (Erre a könyvre épülnek az előadások és a vizsgakérdések is. A tankönyv korábbi kiadásai nem megfelelőek, a tételek oldalszámái és a tananyag is erre az újabb kiadásra épül!)

2. Egresi Katalin, Pongrácz Alex, Szigeti Péter, Takács Péter: *Államelmélet*. Győr: Széchenyi István Egyetem ÁJK, 2016.

3. Berman, Harold: *Law and Revolution. The Formation of the Western Legal Tradition*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1983.

Ajánlott irodalom:

1. Szabó Miklós (szerk.): *Bevezetés a jog- és államtudományokba*. Miskolc: Bíbor, 2012.

2. Kende Tamás (szerk.): *Európai közjog és politika*. Budapest: Osiris, 2005.

3. Schwarze, Jürgen: *EU Kommentar*. Baden-Baden: Nomos, 2012.